

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК ХІІ. Ч. 183. Джерси Сіті, Н. Дж., середа, 9 серпня 1933. VOL. XII. No. 183. Jersey City, N. J., Wednesday, August 9, 1933. THREE CENTS.

СКРІПЛЯЮТЬ ЗАХОДИ ЗА ПОКІНЧЕННЯ МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ

ВИНУЮТЬ РАДИКАЛЬНУ І НЕВІДПОВІДАЛЬНУ АГІТАЦІЮ.

БРАВНСВІЛ (Па.). — З того, що велике число робітників не прийняло перемир'я між власниками копалень вугля і майнерською юнією, скористала Фривок Корпорація та відправила від копалень тих робітників, що згодосилися на роботу. У своїй виступі підприємство каже, що робить це на пораді генерала Джансона, голови Адміністрації Відбудови Краю. Лише копальні на окраїнах округу працюють. Вони наймають коло 20,000 майнерів.

В углевім окрузі йде між майнерами боротьба за прийняття перемир'я. По окрузі розкинено дитючків, які називають провідників майнерської юнії зрадниками майнерських інтересів. Летючка називає теж зрадником президента Рузвелта.

Федеральний уряд та Американська Федерація Праці почали слідство над відкриттям авторів цих дитючків і всієї агітації, зверненої проти прийняття перемир'я. З огляду на те, що майнери, які не прийняли перемир'я, говорять про нову юнію, а ця є в руках комуністів, юнія „Юнайтед Майн Воркерс“ каже, що всю агітацію проти прийняття перемир'я ведуть комуністи, до яких пристали ріжні горячючки, невідповідальні агітатори.

Справа буде остаточно вирішена на найближчій конвенції лідерів місцевих видділів юнії. На цю конвенцію вибираються не лиш урядники майнерської юнії, але й представник федерального уряду у Вашингтоні.

„НАИРА“ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД РЕКЕТОМ НАЛПЮК.
ВАШІНГТОН.—Адміністрація Відбудови Краю видала остерогу до бізнесменів перед уживанням видання наліпок „Найри“ як основи для нового рекету.

Ріжні обманці живляють цих наліпок для вигляду людей у ріжний спосіб. На замість обманці запевняють бізнесменів про свої впливи в уряді, що роздає їх наліпки. Декотрі запевняли бізнесменів, що вони можуть дістати наліпки, як помістять відповідне оголошення в газеті, котрі будуть стовтять близько уряду, або заплятуть за поміщення його імені в почесній лісті.

Адміністрація Відбудови Краю zorganizувала мировий суд для розгляду спорів, які вже виринають при приміненню правил кодексів.

СВАРКА В ЛЕГІСЛАТУРІ ЧЕРЕЗ МОЛОЧНИЙ СТРАЙК.

ОЛБАНІ (Нью Йорк). — Демократичні сенатори стейтвоту легіслатури предложили план організації спеціального законодавчого комітету для розслідування молочної ситуації в стейті.

Над внеском прийшло в сенаті до завзятої дебати. Републіканці противилися внескови, доказуючи, що цим внеском стейтвотий губернатор Лімен пробує перенести відповідальність зі своїх плеч на плечі законодавців. Губернатора називають тиском. Демократи горячо боролися губернатора. Внесок ухвалено.

УЖЕ Є 14 СТЕЙТІВ ЗА ЗНЕСЕННЯ ПРОГИБІЩІ СЕРІЛЕМ (Орегон).

— Орегон заявив за відкидання 18 поправок до американської конституції. Досі за відкидання було 13 стейтів.

ВЕЛИКА КАТАСТРОФА НА ЗОРІ.

ВАШІНГТОН. — Астрономи доглянули недавно, що на планеті Сатурн появилася нагло ясна точка. Вони припускають, що це великий метеор, себто відомком іншої зорі зударився з Сатурном.

ФИЛИПІНЦІ ДАЛИ ДОБИВАЮТЬСЯ ПОВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.

МАНІЛА (Філіппінські Острови). — Провідники найбільшого бльоку в легіслатурі островів постановили вислати до З'явлених Держав делегацію, яка має добиватися для Філіппінів повної незалежності в найближчій будучині.

КРОВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ НА КУБІ.

ГАВАНА. — На тлі ненависти населення до кубанського президента Мачада прийшло до кровавих заворушень, у яких згинули 20 осіб, а понад сто інших були тяжко покалічені.

Заворушення почалися з того, що серед населення розійшлася вістка про резигнацію президента Мачада, а велика юрба людей зібралася на вулицях святкувати це уступлення. Президент казав поліції розвіяти юрбу. Юрба випиралася, тому поліція вжила пальної зброї.

Кубанський парламент опісля признав ситуацію такою гризною, що зависів конституційні гарантії.

Мачадо ветаки буде мабуть заставлений зрештитувати.

ТОРТУРУВАЛИ МУРИНІВ ДЛЯ ДОБУТТЯ ПРИЗНАННЯ?

ТАЛАГАСІ (Флоріда). — Тут здержано в останній хвилі виконавця засуду смерті проти 4 Муринів, засуджених за грабунок і вбивство білого, бо адвокат обжалованих закинув, що самозаринання до вини обжалованих були добути тортурами.

БОРЮТЬСЯ З НАЦІОНАЛЬНИМ РУХОМ НА УКРАЇНІ.

Телеграма польської преси повідомляє, що в Харкові відбувся зїзд наукових робітників Радниської України, і голова ВАУ, Шліхтер, виголосив на ньому промову, в якій відмітив підсилену діяльність націоналістичної „кирини“ в українських культурних і наукових установах. З промови виходить, що навіть бувший нарком освіти, Скрипник, підпав під вплив націоналізму, пропалуючи відмокалення України, а Шліхтер вивав усіх учасників УСРР борючись з націоналізмом не тільки на політичному, але й на науковому й літературному полі.

ПАШПОРТОВИЙ ПРИМУС У РОСІІ.

За вістками з Москви, закінчено в столиці Радсоюзу папшпортизацію населення. Дві третини Москви відіслали нові папшпорти, решту виселено з Москви на провінцію. Влада вдала низку розпорядків, що мають не дозволити на новий налів населення з провінцій до столиці.

ТІ, ЩО ПОДВОЮЮТЬ БАНКНОТИ.

В селі Глушчин, серазького повіту, прийшли вночі до селянина Циганка два подорожні і просили переночувати їх. Циганек не тільки дозволив їм спати у хаті, але й нагодував їх, за що вляччя подорожні принобили подвоїти йому всі паперові гроші, які є в нього в хаті. Легхвотий мажур дав їм 520 лв. банкнотами. Обманці скропили їх якоюсь речовиною з пляшки, завинули в папір і вставили в піч, а подвоїли запевнивши усіх в хаті, що за ніч буде в папері удвоє більше грошей, і пішли спати. Коли вранці Циганек збудився, не застав уже в хаті ні обманців ні грошей у печі.

ПО РОЦІ ПРИЗНАВСЯ ДО ВБИВСТВА.

Господар Василь Верчак з Городенки зголосився на поліцію і признався, що осіно минулого року він скоїв свого слугу Василя Яремчука, підозрювачю його, що вбив у нього жіночку людину, взаємини. Після устаткування фактів вбивства арештували Верчака і його жінку.

ЩАСЛИВА МАМА.

Югославянська селянка А. Лойзія Нартівич вже вдруге вродила троє дітей; перший родився троє хлопців, тепер двоє дівчат і одного хлопця.

УБИЙНИК ОТАМАНА ПЕТЛЮРИ В АМЕРИЦІ?

„Русское Слово“ доносить, що на пароході „Париж“ приїхав до Нью Йорку С. Шварцгард, котрий убив отамана Петлюру.

ГІНЕКОЛЬГО, ЩО ОПЕРУЮТЬ РАКА В ДЕНТИСТИЧНОМУ ІНСТИТУТІ.

У Варшаві помер нагло під час операції шокки відомий польський малыр-декоратор, Віценті Дабік. Нагла смерть його на операційному столі застрігувала загальну думку майже всю пресу Польщі, і висліди чого вивисло просто ревеліційні факти. Отсе Дабік оперували в державному денстичному інституті у Варшаві на рака, до чого інститут не має ні уповноважень ні потрібного приладдя. Далі вивисло, що на чолі інституту стоїть гінекольго і що в цілому інституті нема ні одного хірурга, а проте інститут робив не раз дуже важкі хірургічні операції, які в його компетенцію не входили, та мав спеціальні ножи нахил бачити всюду рака.

Будякий прищик, виприск чи інший опух визнавали в інституті раком і оперували, у висліді чого були такі випадки, що оперовано важко зовсім здорових людей, а деякі з них мають від чого до сьогодні втрату на здоров'я. „Л. Курс Ползенни“, що написав на цю тему велику статтю, навічкікманяють прикладді такої „дикої“ лікарської опіки й поміччя інституту і просто вимагає, щоби причину смерті Дабіка, який, на думку цього часопису, впаав теж жертвою отих ненормальних умов лікування в інституті, передати прокуратурі та притягнути винних до карної відповідальності. Це, на думку „Курера“, кінечне як з огляду на повагу інституту, так з огляду на небезпеку для дальших хворих, що лікуватимуться в ньому.

ВСЮДИ ТЕ САМЕ.

В українській книгарні Ю. Гливики і Сп. в Чернівцях зявили кілька днів тому 6 жанрдармів і службовців ситуацій, що перевели основну ревізію за нелегальною літературою, переглядаючи книжку зоз книжкою. Хоча нічого підрозлого не знайшли; проте забрала поліція такі страшні книжки галицького видання, які „Янчарство“ д-ра Е. Томашівського, „Підручник фотоматора“ Ю. Дороша, Гр. Квітківського, „Садатський патрег“, „Граматычні вправи“ Ом. Поляковича, „Історію України“ М. Дівчат і одного хлопця. „Аркса я багато інших.

ЯНОЇСЬКА ПОВІСТЬ ПРО ВИІНУ В 120,000 НАКЛАДІ.

У звязку з великим поширенням національного руху в Японії японське письменство приборкає інші форми. Ще недавно японська література тонула в комунізм — тепер наступила націоналізація літератури, на місце побутової і суспільної повісти прийшли воєнні оповідання на зразок давніх традицій самурайських. Сьогодні ціла Японія читає дві книжки: „Грім“ М. Мікамі і „Герой“ М. Наокі. В повісті „Грім“ героєм є невідомий японський нікому рядовик в окопах під Шангаєм. В збірці оповідань „Герой“ найкращим оповіданням є „Бомби трох героїв“. В Шангаю по заняттю Чхея грозила атака Китайців. Треба було знатици ворожу лінійку окопів. На добровольчці зголосилися три воїки, сини селянських родин. Обвантажені бомбами, вони підозвали до ворожого окопу й висадили його враз зі собою у повітря. Це оповідання стало власністю цілого японського народу.

НАЙМЕНША КНИЖКА.

Найменша книжка у світі своим форматом подібна до звичайної поштової марки. Ця маленька незмітна книжка має імпортанти, заманоючю заголовок, що звучить: „Листи Галілея до Крістину Лйорен“. Ця мала книжка є одним з найкращих бібліофільських зразків. Книжку видрукував якийсь кнігар з Турни. Небагатом людям доводилося бачити й подивляти це друкярське чудо, а ще менше людям доводилося мати таку книжку в руках. Книжку видрукували в Пауді брата Сальмін черенками, які самі зробили.

Трохи більша від згаданої книжки (формат півтори поштової марки) твір Данте „Божественна комедія“, яку видав у Римі 1890 р. А. Фаріна.

ЗНАЙШЛИ ГРОБИЩІ НУБІЙСЬКИХ КОРОЛІВ.

Ангалійські часописи повідомляють, що наукова виправа, яка прослідкує старі міста в Нубії (в Африці) знайшла чотири гроби королів Нубії. Є це чотири кімнати, вкриті в скалі й у глині. Гинувці стіни підтерті цеглами, виробленими з бодота. На порозі кімнати лежали кістки звіря, які признанені були на жертву.

Тліні останки короля лежали в дерев'яній домині. Король мав на голові срібну корону, набуту самоцвітими. Біля короля лежав срібний лук і срібний меч.

НІМЕЧЧИНА ІГНОРУЄ ПРОТЕСТ АНГЛІЙ І ФРАНЦІЇ

ГІТЛЕРІВСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ПАКТ ЧОТИРОХ НЕ ОБОВ'ЯЗУЄ НІМЕЧЧИНИ НЕ ВЕСТИ СВОЄЇ ПРОПАГАНДИ В АВСТРІІ.

БЕРЛІН (Німеччина).— Зпочатку французський амбасадор, а потім британський зявилися в міністерстві справ закордонних і склали протест в імені своїх урядів проти фашистсько-гітлерівської пропаганди, яка ведеться з Німеччини в Австрії. Амбасадори заявили, що на підставі пакту чотирох держав Німеччина повинна стриматися від такої пропаганди.

В міністерстві заявлено обом послам, що пакт чотирох не зобов'язує Німеччини стримуватися від своєї пропаганди в Австрії й не зобов'язує її вести свою політику супроти Австрії в якихось рамках до договору. Така відповідь Німеччини зявилася цілком несподівано для Франції й Британії. Зпочатку здавалося, що німецький уряд не прийме на себе відповідальности за ту пропаганду й ухилився від прямої відповіді.

Поінформовані особи думають, що така відповідь Німеччини зявилася тому, що Франція й Британія ділали кожда окремо, а Італія зовсім ухилилася від заяви протесту. Німецька преса пише, що така відповідь німецького міністерства справ закордонних закінчить інтервенцію Франції й Англії.

УСТАНОВИЛИ НОВИЙ РЕКОРД ЛЕТУ.

ПАРИЖ (Франція). — Французські летуни Кодо і Росі, які вилетіли в суботу з Нью Йорку в напрямі до Європи, після 56 годин безперервного лету осіли на землю в Сирії, в місті Раяк. Таким чином вони перелетіли віддаль 5,900 миль, себто 220 миль більшу, ніж дотепер хтонебудь перелетів при безперервному леті.

Зпочатку вони думали долетіти до Індії, але з браку газоліни спустилися на землю в Малій Азії. Пересіючи вони летіли 100 миль на годину, а через Атлантийський океан перелетіли південним шляхом, яким ще ніхто з летунів через океан не перелітав.

НЕБУВАЛА СПЕКА В АНГЛІІ.

ЛОНДОН (Англія). — Над цілою Англією нависла, небувала спека й задуха. Десятки тисяч людей старались знайти собі облекшення поза містами та на березі моря.

ГІТЛЕРІВЦІ РОЗПОЧАЛИ ВІІНУ З ПУДРОМ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Гітлерівці вже мають новий фронт боротьби. Вони тепер оголосили війну проти ріжних косметичних середків, яких жіноцтво вживає для прикрашування свого обличчя. Націоналісти домагаються, щоби жіноцтво відмовилося навіть від звички своїх прабабок — пудруватися.

ЮГОСЛАВЯНСЬКА КОАЛІЦІЯ РОЗБИЛАСЯ.

БІЛГОРОД (Югославія). — Спроба коаліції сербсько-радикальної партії з боснійською музьяльською партією та зі Словіанцями розбилася. Обидві ці партії заявили, що вони не приступять до ніякої коаліції, в якій не буде представників від хорватських партій.

Невдача сербсько-радикальної партії є неприємною не лише для лідера партії, каноніка Корошечича, але й для югославянського уряду, який сподівався при помочі такої коаліції ізольовати Хорватів. Тепер радикальна сербська партія не може сподіватися стати при владі, на зміну уряду, призначеного королем для диктаторського керування державою.

ДРУЖИНА ГАНДІА ЗНОВ У В'ЯЗНИЦІ.

АГМЕДАБАД (Індія). — Бритійська влада була звільнила з в'язниці дружину Гандія та 15 інших жінок, що брали участь у промові пасивної резистенції проти Британії. Влада звільнила їх під умовою, що вони заберуться геть подальше від околиць в'язниці й не будуть більше керувати боротьбою проти Британії.

Дружина Гандія та 15 інших жінок відмовилися виконати ці вимоги британської влади, а тому їх наново арештували й послали до в'язниці. По всій Індії ведуться дальші арештування ріжних лідерів, які агітують за боротьбу з Британією. Між іншими арештувано найближчого помічника Гандія, Ачаряра.

ЗАКЛІКАЄ КУПУВАТИ ЛИШЕ В ДОМІНІАХ.

БРАЙТОН (Англія). — Міністер колоній і домінії, Томас, заявив на вічу, що вся Англія повинна купувати срівці та виробні лише від своїх домінії, а не від чужоземних держав. Таким чином Англія буде підтримувати свої власні домінії, які тепер також переживають економічну кризу. Томас між іншим заявив, що річно з Англії в'їздили від 150 до 200 тисяч іммігрантів, але тепер стало навпаки. Останнього року повернулося до Англії 60,000 реемігрантів, привнесених тяжким економічним життям у домініях тікати до метрополії.

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ КНИЖОК

У ЧЕРВНІ, ЛИПНІ І СЕРПНІ.

ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ 50 ПРОЦЕНТ ОПУСТУ

НА ВСІХ ВИДАНИХ У ЦЬОМУ СПИСІ.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНЦІНІ.
Хто з Вас ще не має своєї бібліотеки, тепер має нагоду набути її за половину ціни. Такю цію товариства, братства, сестричтва і клуби можуть використати що випродажі і заощадити гроші, а при цьому мати гарну бібліотеку.
Українці повинні тепер підчас цієї випродажі постаратися, щоби американські бібліотеки використали також оцю нагоду.
Щоб одержати книжки за половину ціни, замовлення не може бути менше від суми одного долара. Наприклад, хто надішле \$1.00, має вибрати собі книжок на \$2.00, хто надішле \$1.50, має вибрати собі книжок на \$3.00, хто надішле \$2.00, має вибрати собі книжок на \$4.00, і так далі. До кожного замовлення до суми \$5.00 треба долучити 10 центів на оплату пакунка. На замовлення висте від \$5.00 треба надіслати 15 центів.
Всі письма треба адресувати так:
"СВОБОДА", 81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

